

„Eme'jétek fel a ti szemeiteket és lássátok meg a tartományokat mert megérték az aratásra.“ János 4, 35.

IV. évfolyam.

Budapest, 1907. június 1-jén.

6. szám.

A titkos írások megfejtése.

II.

A világ tudósai évszázadokon át fáradoztak azon, hogy a rég letűnt népek hátrahagyott írásait megfejtsék. Habár sejtették is, hogy a hyroglifák fontos történeti adatokat tartalmaznak, mégis csak akkor tűnt ki azoknak kiváló jelentősége, midőn megfejtésükhöz a kulcsot megtalálták.

Bár lenne e világ tudósainak annyi türelme és kitartása az Isten kijelentett írásai fejtogetésére is. Ha éppen nincsenek is kövekbe vésvé, hanem a szentírásban leírva, mégis esodáltra méltó, hogy épp oly sokáig fennmaradtak számunkra és épp oly régiek mint az egyiptomi piramisok. És mennyivel felülmulják ezek a hyroglifákban leírt tárgyakat! Amit a tudósok kifogásolnak és megvetően félreuzsítanak, — az Isten titkos bölcsességét, — azt kijelenti a Mindenható azoknak, akiket a világ bolondoknak állít, hogy az erőüket megszegye-

nítse. 1 Kor. 1, 27. A Dániel proféta és a Jelenések könyvének megértéséhez való kulcsot nem szükséges kiásni, mint a Rosetta-követ, amelyet eltörve, megeskítva a földből hoztuk napvilágra, hanem a profeciához való kulcs magában a bibliában található.

Az emberek eddig abban hibáztak, hogy ahelyett, hogy a bölcsesség kincseit keresnék, mindig csak hibák és emberi tökéletlenségek után kutattak. A régi Izráel, amely kétségtelenül tehetséggel volt megáldva, midőn olvassa az ó-testamentomat, mai napig sem tudja megérteni, mert a Mózes fedele vetetik az ő szívekre. A keresztyénség pedig a hittől való elszakadás folytán (2 Thess. 2, 1-9) épp úgy járt. Évszázadokon át elvonták a szentírást a néptől. Maguk a nép vezérei a hagyományok és téves tantételek világosságában vizsgálták a bibliát. Isten éltető beszéde helyett mindenféle legendákat és meséket terjesztettek el. Ez oknál fogva adatik most a végső időre azon ígélet, hogy a pro-

A nagy kép Dán. 2. r.-ből.

féciai beszédekről nagy »értelem« léssen. Isten az ő jóságában és irgalmasságában kijelentette a teljes világosságot az ő népe részére már évezredekkel ezelőtt, s pedig proféciai képletekben s megadta az értelmezéséhez való kulcsot is. Aki most az Úrnak tanácsa szerint jár, az megtalálja az értelmet és az Isten nagy napjára tehet előkészületeket.

A proféciai képleteket már a régi időben megértették. A babiloniai királynak megmutatta Isten egy álomban, hogy »mi léssen jövődjére az utolsó napokban«. Dacára annak, hogy Nabukodonozor pogány volt, mégis addig nem nyugodt, míg az álom értelmét meg nem tudta. Ezen álomképet is lehet a hyroglifák képleteihez hasonlítani, melyet nem a pogány papok találtak ki, hanem maga az élő Isten tervezett.

Bármilyen egyszerű is ezen képlet, mégis a legtökéletesebb módon állítja elénk a világ történelmének lefolyását az idők végéig. A megfejtéséhez való kulcsot a 35–45. versekben találjuk.

Az arany fő Nabukodonozor királyt példázza, aki a babiloniai világhatalom alkotója volt: »Te vagy az arany fő.« »Babilon sok országnak ékessége volt.« Ésaías 13, 19. Babilon után más kisebb fényű birodalom következett, amely az ezüst »mell és karok« által példázottat — a médek és persák birodalma, Krisztus előtt 538–331. A harmadik birodalom: réz »amely az egész földön uralkodik«. Ez volt a macedóniai vagy görög birodalom, amely Nagy Sándor alatt az egész akkori földre kiterjedt. Ezen második és harmadik világbirodalom részszertint említetik Dan. 8, 20, 21-ben, úgy hogy minden téves magyarázat ki van zárva. A negyedik pedig, amely a lábszárak és lábak által van példázva és amely mint »a vas« mindent elront és eltör, de későbbben cseréppel vegyült és végre tíz részre oszlott: a római világbirodalmat jelképezi, amely a görög hatalom területét foglalta el. Uralkodásának ideje Kr. e. 161-től Kr. u. 476-ig tartott, amely idő alatt valóban vas uralommal uralkodott az akkori világ fölött. A néprándorlások következtében a római nép összevegyült

a germán néptörzsekkel és a birodalom tíz részre oszlott, amely tíz rész a mai napig is létezik: Németország, az Osztrák Magyar monarchia, Anglia, Franciaország, Olaszország, Spanyolország, Portugália, Svájc, Hollandia és Belgium. Mindezek a régi római birodalom területén alakultak. Még most is érezhető vas erőssége: a régi római szellem. Mindezen államok jogrendszerének alapját a római jog képezi úgy, hogy Luther igen találóan mondá: Éppúgy mint a tíz lábújj kinő az emberi testből, úgy nőtt ki a római birodalomból is tíz önálló hatalom. A vasnak természete megmaradt bennük, mert mindezen országok állami élete a római rendszer, római jog alapján fejlődött ki. Évszázadokig nem ismert a germán népfaj nagyobb dicsőséget, minthogy magát a »szent római birodalomnak« nevezhette. A mai napig büszkélkedik fegyvereiben. Dacára annak, hogy az európai uralkodóházak vérrokonságban vannak egymással, mégsem lehet összetartásról szó. Európa jelenleg egy nagy felfegyverezett táborhoz hasonlít, amely csak a fegyver által tarthatja fenn a békét.

A profécia következő része még nem teljesedett be: »Azoknak a királyoknak (a fenti nevezett) idejekben, támaszta a mennyei Isten birodalmat, amely örökké megmarad.« Már több mint 1400 év óta élünk ezen »időben«, mely a tíz lábújj által példázottatik. Erről egy igen nevezetes theológus azt mondja: »Ezek szerint a véghez igen közel vagyunk.« »Igaz az álom és bizonyos annak magyarázata.« 45. v.

Igenis, maga az Úr a falra íratta a gonosz Baltazár király sorsát e szavakban: »Méne, méne tekele«, amelyek még a mai napig láthatók a nagy babiloniai palota kőfalának oldalán, az emberiség figyelmeztetésére. Midőn a proféták profétája, az Úr Jézus e földön járt, akkor megjövendölte Jeruzsálem elpusztulását, mint azt már Dániel is említette. Máté 24, 15, 16. Ezek nemsokára Krisztus mennybemenetele után beteljesedtek. A vas birodalom, Róma, amely mindent eltör és elront, a pusztulásnak utálatossága, amely Jeruzsálemet teljesen elpusztította, úgy hogy kő kövön nem

maradt. Még egy ilyen pusztulást, amely Jeruzsálemet érte, nem ismer a történelem. Ebből tudjuk határozottan, hogy a negyedik birodalom a római hatalom, mert maga a Megváltó jelölte meg azt. Az értelmesekek megértették, hogy eljött Jeruzsálem vége, midőn láttak a várost körülvevő római hadsereget. Akkor elmenekültek Pellába, egy a Jordánon túl való kicsiny városkába. A hitetlenek ellenben életüket veszítették. Dán. 9, 26; Luk. 21, 20.

Hogyha a proféták beszédjei régen a tanítványoknak világosságul szolgáltak, akkor az utolsó időkre szóló jóvendölések még inkább belepillantást adnak a következő eseményekbe. Még hozzá igérve van, hogy az »értelem« bővebb legyen. Ranke, egy híres történetíró, ezekre nézve azt mondja: »Az emberiség nagy mértékben való érdeklődése és mindenféle tudomány után való iparkodása jellemzi korszakunkat. Nem szabad félreérteni a jelenvaló időnket«. Világtörténelem IX. köt., 235. old. Mühe, egy híres prédikátor, azt mondja: »A szentlélek nem hagyta magát a 16. század korlátaiba bezárni, hanem az igazságot szerető lelkeket értelemről értelemre vezette. Ő, aki az embereknek fokonként adta a jóvendöléseket, ilyen módon is adja az értelmet ezekre nézve. Még sohasem jelent meg annyi bibliai magyarázat a Jelenések könyvéről a könyvpiacra, mint épp e jelen században. Ez biztosan az utolsó időnek egyik jele.« Dán. 12, 4, 9; Ap. esel. 3, 17. (»Közel-e a vég« című könyvéből.) Végül még idézzük Gausson missionárus szavait idevonatkozólag: »Midőn a jóvendölések történelemmé váltak, jelentőségük felől lassanként világosság támadt, mert a beteljesedés minden fokozata több értelmet hozott. A reformáció ideje óta az igazi tudomány gyors lépésekkel halad előre. Most a vég idejében minden homály eltűnt, úgy hogy az egész terv olvasható, és az egymásra következő eseményekben látjuk azt, amiről Dániel így szólt: »Értsd meg embernek fia: mert végezett időre leszen e látás. És mikor szóla velem, úgymint álomtól elfogtván, esém orcámra a földre, de megillette engem és lábamra állata. És

mondá: Íme én megtanítlak téged mi leszen a haragnak végén; mert a rendelt időre vége leszen.« Dán. 8, 17–19.

— Kedves olvasó, óhajtasz-e többet tudni a végidőben történendő eseményekről? Most van itt az idő minden jóvendölés értelmezésére. Használd fel az alkalmat. Vedd kezedbe az Istennek beszédjét, kérj értelmet az Úrtól és megadatik neked. S minél mélyebben és alaposabban kutatsz, a megfejtett írások annál több lelki világosságot fognak nyújtani neked. Azután mint engedelmes követője az igazságnak, hadd magad megtisztítani és megszabadítani mind attól, ami nem az Isten eljövendő országába való.

Conradi L. R.

Az ember természete és sorsa.

XII.

A „halhatatlan“ és „halhatatlanság“ szavak bibliai értelme.

Ezen tanulmányozás főcélja az, hogy megtudjuk, mit mond a szentírás a halhatatlanság kérdéséről. Aki a szentírást egyedüli igazi zsinormértéknek tekinti hitbeli kérdések eldöntésénél, az bizonyára látni fogja, hogy nincsen bibliai alapja a természetes halhatatlanságnak. Fennmarad azonban ama kérdés, hogy minő értelemben használja a szentírás a »halhatatlan« és »halhatatlanság« szavakat.

Természetes dolog, hogyha halhatatlan volna az ember lelke, akkor bizonyára a biblia is említést tenne róla. De kit mond a szentírás halhatatlannak? Hogyha valaki ezen kérdéssel valami fogalmat óhajtana magának alkotni a szentírás segítségével nélkül — csupán azokból, amelyeket a theológiai világban és a modern vallásos körökben beszélnek, akkor más eredményre nem is juthatna mint amilyenre azok jutottak. — Mindenütt hangoztatják a lélek halhatatlanságát. Sajtó útján, szószekekről egyaránt hirdetik. Azzal vigasztalják a szomorkodókat is, akiktől a halál rideg keze egy-egy szeretett lényt elragadott. »Azok«

mondják, »akik sírba szállanak, valóban nem haltak meg, hanem magasabb életre szálltak. Nincs is halál, csak változás — csak jobb létre való szenderedés!«

Mindez szép és jó volna, hogyha a szentírás ezen nézetet szintén megerősítené. De erről szó sincs.

Aki az egyház történetét tanulmányozta, jól tudja, hogy az antikrisztusi hatalom már a keresztyénség első századaiban is sok tévedést hozott be az egyházba. A szentírás egyszerű és érthető igazságait összekeverték a pogányok homályos filozófiájával. Csak a legnagyobb óvatossággal és gondos figyelemmel lehetett megmenteni bizonyos bibliai igazságokat a pogányok babonás tanaitól. A protestáns egyházak még sok oly bibliaellenes tanakat fenntartanak, amelyekből a reformáció idejében nem szabadultak meg. Ezek közé tartozik a lélek halhatatlanságának tana is.

Lássuk tehát, mit mond a szentírás a halhatatlanság kérdéséről? Felkérjük a tisztelt olvasót, hogy mindenekelőtt a következő három ténnyt vegye figyelmébe. Először ezen két szó: »*halhatatlan*« és »*halhatatlanság*« nem is fordul elő az egész ó-testamentum szövegében sem a magyar fordításban, sem a héber alapigében. Van azonban egy mondat 1 Móz. 3, 4-ben, amelynek körülbelül az az értelme, tudniillik: »Nem haltok meg halálommal.« Ez minden kétséget kizárólag az emberi nemre vonatkozólag mondatott. De emez ígélet véletlenül olyan forrásból származik, amelynek nem hiszünk s amely nem válik dicsőségére a természetes halhatatlanságban hívóknak sem. Ezen tan szerzője és első prédikátora ugyanis a Sátán.

Vajjon az új-testamentum nem pótolja-e ki az ó-testamentum ezen hiányát? Hányszor említi az új-testamentum az ember halhatatlanságát? — Százszor? — Nem! — Ötvenszer? — Nem! — Tízszor? — Nem! — Ötször? — Nem! — Kétszer? — Nem! — Egyszer? — **Nem!** És így eljutottunk a *második ténnyre*: Ama görög szó, amely a halhatatlanság fogalmát kifejezi, az új-testamentomban a következő helyeken fordul elő:

Aphthartos (halhatatlanság).

Róm. 1, 23: »Mert a halhatatlan Istennek dicsőségét,« stb.

1 Kor. 9, 25: »Mi pedig azért, hogy rothadatlant.«

1 Kor. 15, 52: »És a halottak feltámadnak rothadatlanságban« stb.

(Ezen két helyen Károli Gáspár »Aphthartos«-t *rothadatlan*-ra fordította.)

1 Tim. 1, 17: »Az örökkévaló Királynak pedig, a halhatatlan« stb.

1 Pét. 1, 4: »Az örökségre mely... meg sem hervadt.« 23. v.: »... hanem rothadás nélkül való magból.«

1 Pét. 3, 4: »Hanem a szívben elrejtett ember, ... rothadatlanságban.«

(Ezen három utolsó helyen Károli Gáspár ismét »hervadhatlan«-ra s »rothadatlanság«-ra fordította ama görög szót.)

Mindezekben az említett idézetekben egyszer sem esik szó a lélekről vagy az ember halhatatlanságáról, hanem első sorban e szó Istenre vonatkozik s arra hogy a feltámadás idejében az Úr népe is halhatatlanságra fog feltámadni. Egyik idézett vers sem állítja, hogy az embernek van halhatatlan lelke.

Ezenkívül még ötször fordul elő a »halhatatlan« szó az alapigében s pedig a következő versekben: Róm. 2, 7, ahol az apostol inti a hívőket arra, hogy »jó cselekedetben való állhatatossággal ... tisztességet és halhatatlanságot« keresni kell. Ez is azt mutatja, hogy a halhatatlanság még nincsen az embernek birtokában, mert ha már megvolna, akkor miért intene az apostol arra, hogy keressük?

1 Kor. 15, 53. 54-ben kétszer fordul elő, ahol az mondatik, »szükség, hogy a rothadandó és halandó test, rothadatlanságot és halhatatlanságot öltözzön fel.« Ez is éppen azt bizonyítja, hogy a feltámadásig nincs halhatatlansága az embernek.

1 Tim. 6, 16-ban határozottan meg van mondva, hogy csak az Istennek van halhatatlansága.

2 Tim. 1, 10-ből láthatjuk hogy a Megváltó a halhatatlanság elérését lehetőséggé tette az evangélium által.

De hogyan hozta a Megváltó az életet és halhatatlanságot világhosszra?

Azáltal, hogy a halált is eltörölte. Nem lehetne anélkül élet és halhatatlanság, mert az emberi nem menthetetlenül el volt veszve a bűn által. De miképpen törölte el Krisztus a halált? Azáltal, hogy az ember helyett meghalt és feltámadott, s így a halál fölött diadal-maskodott. Ezt pedig csak azokért tette, akik hit által elfogadják ténynek, mert mindazok, kik visszaautasítják Krisztus váltságmunkáját, éppúgy halnak meg mint az egész emberiség meghalt volna, hogyha el nem jött volna a Megváltó. Így az evangélium által világosságra hozta azon tényt, — hogy nem mindenki halhatatlan saját természeténél fogva, de elérheti, ha keresi azt az Úr Jézusban való hit által.

Az »Aphtharsia« (halhatatlanság) szó az alapjében a következő helyeken fordul elő az új-testamentomban:

Róm. 2, 7; 1 Kor. 15, 42. 50. 53. 54; Eféz. 6, 24; 2 Tim. 1, 10; Tit. 2, 7. Ezekben a versekben Károli Gáspár eme szót nem mindig »halhatatlanság«-ra fordította, hanem más hasonló értelmű szavakat is használt.

Most tehát előttünk fekszik a »halhatatlan« és »halhatatlanság« szavak bibliai értelme. Csak egyszer s pedig csak Róm. 1, 23-ban említetik az emberrel összefüggésben, de ott is éppen szembe állítja a »halandó« embert a halhatatlan Istennel. Ezt pedig nem tehette volna az apostol, hogyha halhatatlan természetű volna az ember. A halhatatlanság a hívőnél még mindig s pedig a feltámadásig a reménység tárgya. Mindezek alapján minden őszinte és gondolkodó lénynek arra a meggyőződésre kell jutnia, hogy bárhol is fordulnak elő eme szavak: »halhatatlan« vagy »halhatatlanság« az új-testamentomban, egyetlenegyszer sem vonatkoznak az emberre vagy annak természetére: Bátran kimondhatjuk tehát, hogy az emberi lélek halhatatlansága tanának bibliai alapja *nincsen*.

S. U. után.

H. J. F.

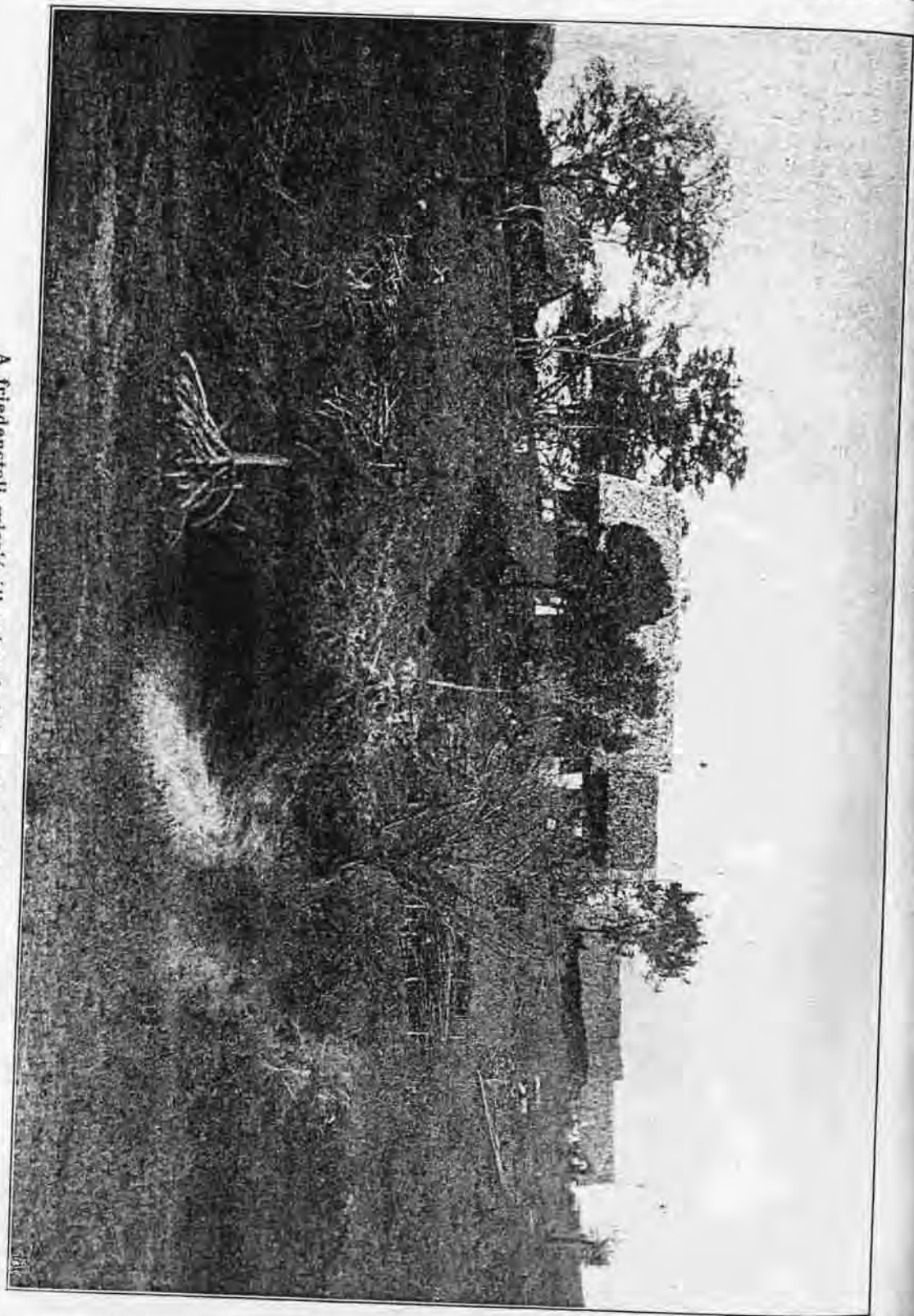
Az Úr figyelmeztetései.

Midőn 1903-ban az első missionáriusainkat, Ehlers és Enns testvéreket, Német-Kelet-Afrikába küldöttük, mely majdnem kétszer olyan nagy mint Németország, fontos kérdés volt, hogy hol találhatunk alkalmas helyet missiói állomásunk felállítására. Hosszabb idő óta már hét különböző missió-társulat működött és telepedett ott meg, akik természetesen mindent megkíséröltek, hogy a legjobb földet maguknak biztosítsák. Midőn az akkori helytartóval, Götzen gróffal, Berlinben erről beszéltünk, azt mondtuk neki, hogy mi olyan vidékre óhajtunk menni, ahol eddig még más missió nem működött. Mi akkor a Viktoria-Nyanza környékére gondoltunk, mely körülbelül 1000 km.-re a tengerparttól fekszik. De azt mondták nekünk, hogy azon a vidéken katolikusok telepedtek le, és befolyásuk olyan nagy, hogy mireánk nézve ott kevés kilátás van.

Midőn testvéreink Tangara érkeztek, a déli Paré-hegységre lettek utalva. A 88 km. hosszú egyetlen vasut használatát után gyalog mentek tovább Kihurióig és onnan fölfelé a hegyekbe, ahol a mostani telepünkön a Mambapatak mellett és egy mocsár közelében éjjeleztek, mert a teherhordók nem tudtak tovább menni. Testvéreink korán akartak tovább menni, de akadályozva lettek abban. Nagy csodálkozásukra a következő reggelen egy szép termékeny völgyet pillantottak meg, míg eddig minden pusztta volt. A főnök eléjük jött és ajánlotta nekik a völgyet. De ők több napi utat tettek még tovább Kisuaniig, anélkül hogy más missiókat találtak volna. Mivel a tehervivők nem jöttek utánuk, megint vissza kellett sietniök. Istenhez könyörögtek, hogy mutassa meg nekik letelepedésre alkalmas helyet, és a szentlélek figyelmeztette is őket, hogy ez a hely ott lesz, ahol hordáraikat megtalálják. Nagyot bámultak, midőn éppen azon a völgyben találták őket, ahol éjjeleztek. Így kétszer figyelmeztette az Úr őket, hogy ez az igazi hely. Nyugodtan letelepedtek ott és a helyet Friedenstalnak (Béke völgye) nevezték el.

— Az életben legtöbb örömet és tájékozalmat a szív szerez nekünk.

további missionárusokkal oda érkezett állítására találjon. El is határoztuk, eg

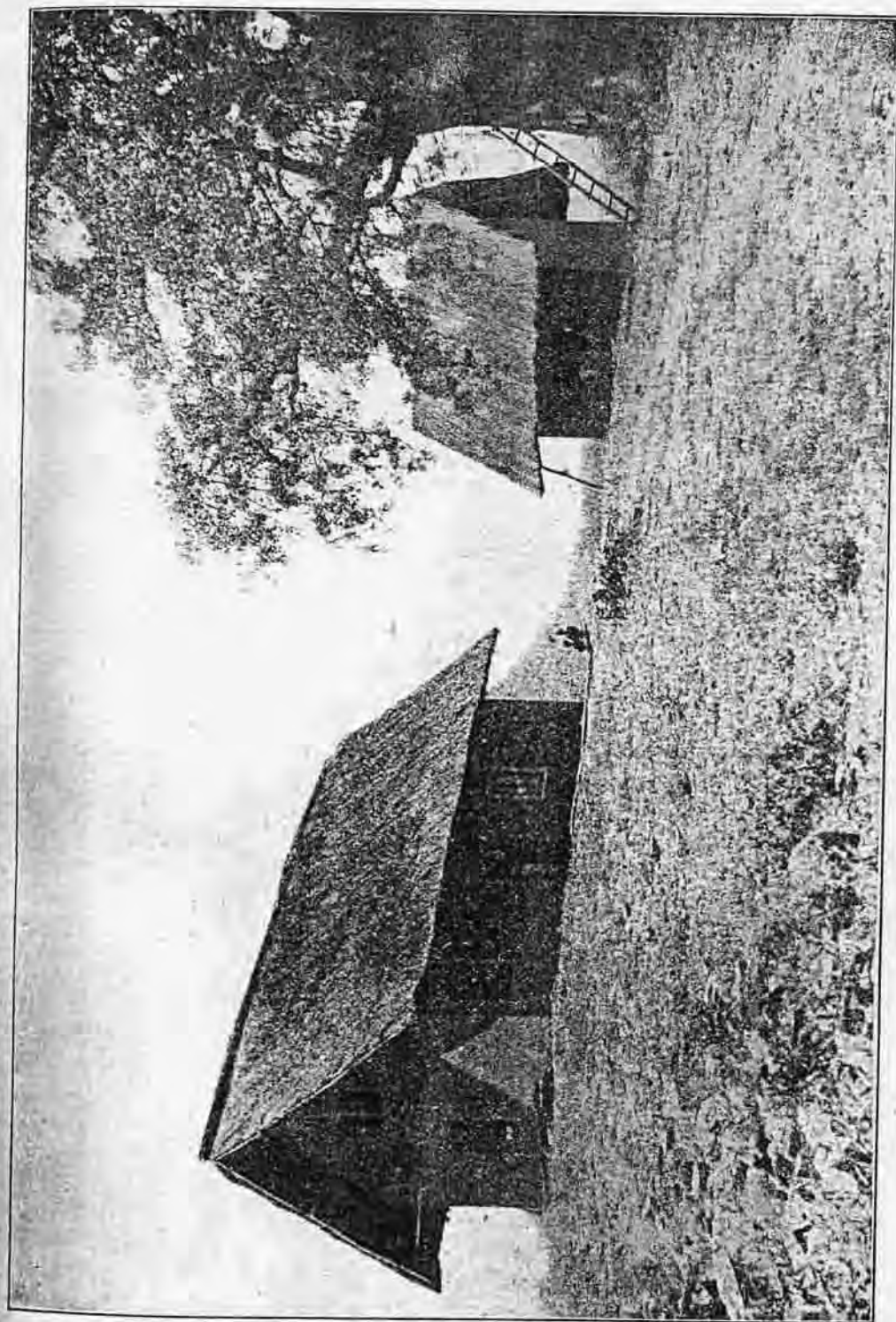

A Friedenstali missió-állomásunk Nemet-Kelet-Afrikában.

és egy kis ideig ott időzött, beutazta az egész környéket, hogy alkalmas helyet a karaván-úton Kihurióban megállapítani, mert ott a legtöbb benn-

szülött lakik. Azután a hegység nyugati oldalát is beutaztuk Tandáig, azzal a szándékkal, hogy azon vidékben idővel

és múlt esztendőben Mombóig vagy 144 km. hosszban megnyíttatott; most még 10 kilométerrel tovább akarják

A kihuriói misszió-állomásunk Német-Kelet-Afrikában.

egy harmadik állomást létesítsünk, ami azóta meg is történt, még pedig az észak-nyugatra fekvő Vuasuban. Akkor a vasut építése már szépen előrehaladt

építeni, úgy hogy a végállomástól Kihurióig még csak 35 km. lesz. Innen jó utat építenek a Kilimandsaróig, amelyen a kihuriói állomásunk is fekszik.

Hogy miképpen emelkedett a gazdaság azon a vidéken az utolsó időben, legjobban látható azon tényből, hogy míg akkor sem fehér gyarmatost, sem ültetvényt nem lehetett ott találni, most a környéken mindig többen letelepednek.

Figyelemreméltó az a nagy érdeklődés is, mely ezen terület iránt legújabbán megnyilvánul. Ezt mutatja a »Deutsche Kolonialzeitung« (Német gyarmat-lap) 8. számában megjelent felhívás is, amely egy társas utazásra szólít fel. Az utazó társaság 15 személyből fog állani, akik augusztus 17-én Hamburgból fognak indulni. Innen Dar-es-Salaamba, Zanzibárra és Tangára utaznak; ott két hétig fognak időzni és azon idő alatt Usambarán át Mombóig kirándulni. A vasut ezen végpontjától Wilhelmstalba mennek, mely kirándulásról az újság következőképpen ír: »Itt úgymint Mombón is az utazók éjjel sátorokra lesznek utalva. Másnap kiegyenlíti azt egy utazás a Sume-erdőn keresztül, melynek ósrégi hatalmas cédrusfái (melyek 50.000 hektár nagy területen állnak) épp oly híresek, mint tarka és hangos madarai. Sátorok alatt való éjjelezés után tovább megy az utazás fölfelé a Hermann-síkságig, amelyről szép kilátás van a Kilimandsaro hóval fedett csúcsára. Másnap megint Mombóra érkeznok, a következőn a Pangani vízesekeket tekintik és azután ismét Tangán találkoznak az utazók. Nincs sok vidék e földön, ahol az utazók két rövid hét alatt oly sok különféle benyomást nyerhetnek, mint ezen a túrán a német Usambara hegységben...«

Ohme testvérünk azt írja január 16-áról: »Ő nagyméltósága, Rechenberg báró, Német-Kelet-Afrika új helytartója, e hó 10-én itt keresztül utazott. Az előbbi napon Nostitz úrral, a kerületi kapitánnyal volt alkalmunk beszélni. Ő azt mondta nekünk, hogy már beszélt a helytartóval afelől, hogy bérbe kaphatunk 16 hektárt földművelésre és 1 hektárt az iskola körül későbbi megvétele. Továbbá kész volt nekünk egy utat csináltatni a falun keresztül az iskoláig, dacára annak, hogy e végből hat kunyhót le kellett romboltatni. De ezáltal a falu is szebb formát nyer. Ő

azt reményli, hogy Kihuriónak néhány év múlva vasuta és távirdája is lesz. A helytartó úrral este egy fél óráig beszélhettünk; ő délben jött és másnap reggel tovább utazott. Megtekintette iskoláinkat és mondta nekünk, hogy Berlinben te is beszéltél vele. A tanítás is nagyon érdekelte őt. Így megáldotta az Úr munkáját; és ha bár több évig tart is, mégis növekvőben vannak kilátásaink, hogy néhány fiatal ember az Úrnak fogja magát szentelni; ha sokáig tart is, a gyümölcs mégis lassan megérik.«

Hálát mondunk az Úrnak esodálatos segítségéért, hogy oly alkalmas helyen most már három fő- és két mellék-állomásunk van. Örvendünk azon is, hogy e föld részére az adakozások oly gazdagon befolyanak.

Eközben jó híreket kaptunk a munka megkezdéséről a Viktoria-Nyanzan Brit-Kelet-Afrikában; reméljük, hogy ez évben oda is további segélyt küldhetünk, hogy a munka Ugandáig kiterjedjen.

Emlékezzenek meg az »Arató« olvasói mint eddig továbbra is az afrikai missióról.

Conrad L. R.

Bizonyágtételek a gyülekezetek részére.

White E. G.-ról.

(Folytatás.)

A szentírásban előforduló titkok bizonyítják annak isteni ihletését.

Hogyha Isten népe megelégszik az eddig nyert értelemmel, s nem igyekszik további előrehaladást tenni az igazság ismeretében, akkor biztosra veheti, hogy Isten elvonja tőle az eddig élvezett segítséget és áldását. Isten akarata az, hogy népe folyton előrehaladjon a mindig növekedő világosság fényében. A gyülekezetek jelenlegi állapota nem elégíti ki Isten tetszését. Az önbizalom utat talált magának sokaknak szívébe, s így feleslegesnek tekintik az igazságban való előrehaladást. Oly időket élünk, amelyben a Sátán minden oldalról támadja a hívőket, s mégis sokan alusz-

nak, s nem tudják hogy nagy veszélyben vagyunk. Isten oly üzenetet küld, amely által az alvók felébrednek.

Ahelyett, hogy nyílt szívvel fogadták volna a mennyei igazságot, sokan az ellenkezőt tették. Sajtó útján és a szószövekekről oly véleményeknek adtak kifejezést a biblia ihletettségre nézve, amelyek sem a szentírás sem a szentlélek támogatásában nem részesülnek. Nem jó oly elméleteket elfogadni, amelyek nincsenek támogatva egy *part mondja az Úr* által s midőn gyenge és tévedő egyének a körülmények által befolyásolva, s a rossz hajlomoktól kormányozva, úgy hogy ingyen sem gondolkodnak mennyei dolgokról — merik a szentírást kritizálni s bírálatot mondani afölött, hogy melyik része isteni s melyik emberi; akkor Isten tanácsa nélkül dolgoznak. Az ilyen munkának rettenetes következménye van nem csak arra, aki gyakorolja, hanem arra is, aki elfogadja és támogatja. Sokaknak szívében már is keletkeztek kötevények a szentírás ihletéséről adott téves magyarázatok által. Halandó emberek korlátolt észszel és rövidlátó szemmel, képesnek tartják magukat arra, hogy a szentírás szavai fölött kritikát gyakoroljanak. Azt mondják: »Ezen rész szükséges, amaz pedig nem, mert nem Istentől ihletett.« Krisztus ilyen kritikát nem gyakorolt az ő-testamentom fölött, azon egyetlen írás fölött, amely az ő idejében a nép hirtokában volt. Folyton arra célzott, hogy figyelmüket a szentírás isteni jellemére irányítsa. Már igen régóta elszakadtak volt azok is Istentől, s a szentírások igazságairól szinte egészen megfeledkeztek volt. Amít még tudtak azokból, az is annyira félre volt magyarázva és elhomályosítva a ceremóniák és külső szertartások által, hogy semmi lelki táperőt nem nyújtottak. Krisztus minden külsőburkolatot eltávolított a törvényről és a szentírásról, s így az igazság drága kincseit újból napvilágra hozta. Megmondotta, hogy ő ingyen sem azért jött, hogy a régi igazságokat eltörölje, hanem inkább, hogy azok szentségét és dicsőségét napvilágra hozza. Ő, mint ezen igazságok szerzője, képes volt minden ki-

jelentett ige igazi értelmét megadni, és minden téves és hamis tant megcáfolni. Előle minden sötétség és homály eltűnt. Vissza adta az embereknek s a világnak az Úr tiszta beszédjét. Hogyha Krisztus lelkével bírnak, akkor mint munkatársai kötelességünk azon munkát folytatni, amelyett ő megkezdett. A szentírás igazságai újból el vannak homályosítva az évezredek folyamán felhalmozott emberi hagyományok és gyakorolt szokások által. A mai divatos téves theologia által ezer meg ezer lélek kételkedésbe és hitetlenségbe sodortatik. Igen sokat hirdetnek, ami a szentírással ellentétben áll. A keresztyén egyházak sok téves tanhoz ragaszkodnak, amely még a sötét középkor, a pápaság uralma alatt keletkezett. A tömegek tévedésben vannak Isten fogalmára nézve éppúgy mint régen a zsidók, akik a hamis tanak és hagyományok által félre lettek vezetve úgyannyira, hogy Krisztust nem ismertek meg: Mert ha tudták volna a dicsőségnek Urát soha meg nem feszítették volna. 1 Kor. 2, 8.

Kötelességünk tehát Istennek igazi jellemét nyilvánítani a világ előtt. Ahelyett, hogy a bibliát kritizáljuk, inkább iparkodjunk a világ előtt a szentírás életadó és tiszta igazságait szó és cselekedet által hirdetni. »Ti pedig választott nemzetiség vagytok, . . . hogy annak hatalmas dolgait hirdessétek, aki titeket a sötétségből az ő csodálatos világosságára hívott.« 1 Pét. 2, 9.

Azon gonoszságok, amelyekkel fenyegetve vagyunk, nem csak egyesek veszedelmére lehetnek, hanem egész gyülekezeteket az Isten félelmétől és tiszteletétől elfordíthatnak.

Az ilyen befolyások elzárják Isten erejét az ő népétől, amelyet pedig ő oly hajlandó népének adni. Kedves testvéreim, hagyjátok úgy a szentírást mint van. Ne hagyjátok emberi bölcsesség által a szentírás befolyását csökkenni. A Jelenések könyvében adott figyelmeztetés szolgáljon nekünk is figyelmeztetésünkre: »Hozzá ne tegyünk semmit, és semmit el ne vegyünk e könyvből.« »Old le a te sarúid lábaidról, mert a föld, melyen állasz, szent föld.«

(Folytatás következik.)

Bibliai leckék.

Tanulmányok a megváltás tervéről.

10. lecke. — 1907. június 8-ára.

A korszakok bizonyágtétele.

Kérdések.

1. Mit mondott az Úr eleitől fogva? Ésaías 46, 9, 10. Hogyan neveztetik azon hatalom, amely jövendő dolgokat előremondhat? Lásd az 1. megjegyzést.

2. Milyen terjedelemben uralkodik az Úr az események fölött?

3. Micsoda erős bizonyítékunk van arra, hogy egy mindentudó és mindenható Isten létezik? — A beteljesedett profétálások.

4. Melyik volt egyike a legelső profétálásoknak, amely az embernek adatott? 1 Móz. 3, 15.

5. Hogyan teljesedett be ezen profétálás? Gal. 4, 4; Jelen. 12, 1-4.

6. Melyik része nem teljesedett be még? Zsid. 2, 14, 15.

7. Minő ígélet adatott Ésaías 7, 14-ben? Mikor és ki által teljesedett be? Máté 1, 18, 22, 23.

8. Mi lett jövendőlvé az ő születési helyéről? Mik. 5, 2. Lásd Máté 2, 3-6.

9. Mily határozottan és pontosan jövendőtett Krisztus felkenetésének és felfeszítésének ideje? Dán. 9, 24-27. Lásd a 2. megjegyzést.

10. Mely profétálás teljesedett be halála és eltemetése által? Ésaías 53, 8, 9. Melyik Jeruzsálembe való bevonulása által? Zak. 9, 9. Lásd Ján. 12, 14-16.

11. Mennyi teljesedett be abból, ami az ő első eljövételéről íratott? Ap. esel. 13, 29.

12. Mi lett Babilonról jövendőlvé? Ésaías 13, 19-22; Jer. 51, 11, 28-31.

13. Mikor és miképpen teljesedett be ezen jövendölés? Dán. 5, 30, 31.

14. Mi lett a régi Tirusról jövendőlvé? Ezék. 26, 3-6. Mily pontosan teljesedett ez be? Lásd a 3. megjegyzést.

14. Minő profétálás adatott Cyrus Persia királyára nézve? Ésaías 44, 28; 45, 13. Mikor és miképpen teljesedett ez be? Esdr. 1, 1, 2.

15. Mit mond Péter apostol az isteni jövendölések biztosságáról? 2 Pét. 1, 16-19. Minő intés adatik nekünk ezen proféciai kijelentésekre nézve?

Megjegyzések.

1. A teremtő hatalma, amely által jövendő eseményeket előre kijelent, jövöbe látást és azon képességet tételezi fel, hogy mindent az ő végzése szerint véghez is vihessen. Miképpen mi valahol állhatunk és valamely eseménynek szemtanúi lehetünk, aképpen az Isten az egész időfolyamon végig nézhet és az ő átható szemei látják úgy a végső eseményeket valánint minden a kezdettől fogva közbelső eseményt.

2. Dán. 8, 14-ben a 2300 napról szóló jövendölésben pontosan előre ki van jelente Urunk és Megváltónk felfeszítésének ideje. Ezen időszak akkor kezdődött meg, midőn Jeruzsálem újra-építését elrendelték. Ezen parancs Kr. e. 457-ben adatott ki. Lásd Esdr. 7, A 69 hét vagy 483 év végén felkenettetett a szentek szente, Krisztus az ő keresztségénél kenettetett fel a szentlélek által (Kr. u. 27-ben) és kezdte el a tanítást mint Messiás. Keresztsége után Galileába ment az evangéliumot prédikálni azt mondván: „Az idő beteljesedett”, ami kétségteljesen a profétai időre vonatkozott. Az esztendő-hét közepén vagyis három és fél esztendővel később — 31-ben — felfeszítették és azzal véget vettek a véres áldozatnak és az ajándéknak. — Mindnyájunknak szükséges ezen összeköttetésben a 2300 napot gondosan tanulmányozni.

3. Tirus csak omladék falakból, oszlopokból és boltzatokból stb. áll: nem található ott egyetlenegy ép ház sem. Jelenleg csak egy-néhány nyomorult lény lakik ott, akik a boltzatromokat lakásul használván többnyire halászból élnek. Úgy tetszik, mintha az isteni gondviselés tartotta volna meg ezeket látható bizonyosságul annak, hogy a jövendő jövendölés pontosan beteljesedett: és Tirus csakugyan „magas kösziklővé és a tengerben való városnak megvetésekre való helyjé lett. Mandrell.

11. lecke. — 1907. június 15-ére.

A prédikátorság.

Kérdések.

1. Kire bízta az Úr a megbékéltetés munkáját? 2 Kor. 5, 18, 19. Lásd az 1. megjegyzést.

2. Micsodák tehát az igazi prédikátorok? 20. v. Kinek képében kérnek?

3. Kinek munkálodó szolgálói ők? 2 Kor. 5, 21; 6, 1.

4. Miképpen álljanak ők a gyülekezet előtt? 2 Kor. 6, 3.

5. Hogyan viseljék magukat mindenekben? 4-7. v.

6. Milyen különös ellentétek mutatkoznak életükben? 8-10. v.

7. Mi adjon nekik komolyságot munkájukhoz? 2 Kor. 5, 10. 11. Melyik hatalom szorongassa őket? 14. v.

8. Miképpen ne járjanak Isten igéjével? 2 Kor. 4, 2. Mivel kellessék magukat az emberek lelkiismeretüknél?

9. Csak kit prédikáljanak? 2 Kor. 4, 5.

10. Melyik kútforrásból nyerjék az ismeret világosságát? 6. v. Miben van ezen kincs? 7. v.

11. Mit hordozzanak testükben? 10. 11. v. Kinek élete ismertessék meg testükben?

12. Miben legyen a prédikátornak teljes bizodalma, mielőtt szól? 13. v. Tud-e másképpen erővel szólni? Lásd a 2. megjegyzést.

13. Mi bátorítja fel őt prédikátorságában? 14. v.

14. Kiért dolgozik a prédikátor? 15. v. Kinek dicsőségére lesz minden?

15. Mit akadályozzon ezen felbátorítás? 16. v. (első rész). Minő újítás történik minden nap? 16. v. (utolsó rész); Eféz. 3, 17.

16. Hogyan tekinti az Úr igaz szolgálója a nyomoruságot? 2 Kor. 4, 17. Mit szerez neki?

17. Minő ellentétben állanak ezen élet nyomoruságai a mennyei dolgokkal? 17. 18. v.

Megjegyzések.

1. Jóllehet ezen bibliai versek kiváltképpen az evangélium hirdetőinek szólnak, még sem zárnak ki másokat sem, mert az Úr mindenkinek adott részt a megbékéltetés munkájában.

2. A prédikátornak nemcsak hitni, hanem lelkiismeretesen saját életében gyakorolnia is kell azt, amit prédikál. A leghathatósabb prédikálási mód a mindennapi élet. Lásd Róm. 2, 21. 23.

12. lecke. — 1907. június 22-ére.

Magas hivatásunk.

Kérdések.

1. Mi szükséges megváltásunkra? Róm. 10, 13. 14.

2. Micsoda a legfontosabb dolog a prédikátorra nézve? 15. v. — Hogy Istentől küldessék.

3. Mi van reá bízva, ha valóban Istentől küldetett? 1 Kor. 9, 16.

4. Mit prédikáljon? 2 Tim. 4, 1. 2. Mivel hasonlítja össze az Úr igéjét? Jer. 23, 28. 29.

5. Ki előtt igyekezzen kedves lenni? 2 Tim. 2, 15. Mit bizonyítson meg bizonyosképpen? 2 Tim. 4, 5.

6. Micsoda az ő szolgálatának célja? 2 Tim. 2, 10.

7. Minő ünnepélyes felelősséget ad az Úr a prédikátornak? Ezék. 33, 7. 8.

8. Minő ünnepélyes felelőssége van a hallgatónak? 9. v.

9. Mi lesz a prédikátor a hallgatók két osztályának, ha az Úrtól kapott üzenetet nekik hirdeti? 2 Kor. 2, 15. 16. Mi okozza ezen különbséget?

10. Minő isteni fölkenés kövesse prédikálását? 1 Kor. 2, 4; Ap. csel. 10, 44.

11. Kit prédikáljon tehát e célból? 1 Kor. 2, 2; 3, 11.

12. Miképpen lássák el a prédikátorok szolgálatjukat? 2 Tim. 1, 6; Ap. csel. 6, 4.

13. Minek tekintse magát a prédikátor? 1 Kor. 5-9.

14. Hogyan tekintse őt a gyülekezet? 1 Tim. 5, 17; 1 Tess. 5, 12. 13.

15. Miből éljenek a prédikátorok az Úr rendelete szerint? 1 Kor. 9, 14.

16. Ki parancsolta az evangélium hirdetését és minő ígéret követi e parancsolatot? Máté 28, 19. 20.

17. Mi lett igérve azoknak, akik lelkeket megnyernek? Dán. 12, 3.

13. lecke. — 1907. június 29-ére.

„És léstek nekem tanuim.“

Kérdések.

1. Mi legyenek Krisztus követői e világban? Ap. csel. 1, 8.

2. Mit mond Krisztus róluk? Máté 5, 14.

3. Miért könyörgött Krisztus? Ján. 17, 20. 21. Miről tesz ez esalhatatlan bizonyosságot a világ előtt? 23. v.

4. Minő gyülekezetet kíván az Úr? Eféz. 1, 4; 5, 27.

5. Minő állást foglaljunk el a világ előtt Isten akarata szerint? Fil. 2, 15. Mit tartsunk meg? 16. v.

6. Kinek tagjai vagyunk mi? 1 Kor. 12, 12. 13. 27.

7. Mi ne legyen Krisztus testében? 25-27. v.

8. Miről gondolkoznak az ő testének tagjai? Fil. 4, 8.

9. Mi uralkodjon szívükben? Kol. 3, 15. Kinek nevében eselkedjenek mindent? 17. v. Lásd az 1. megjegyzést.

10. Hogyan járjunk? 1 Tess. 2, 12.

11. Mi célból adta magát Krisztus a gyülekezetért? Tit. 2, 14. Minő intés adatik nekünk 1 Pét. 1, 15. 16-ban?

12. Mit eselkedjenek olyanok, akik vallják, hogy Istent ismerik? Tit. 1, 16.

13. Mi a biztos következménye olyan eljárásnak? Róm. 2, 24. Lásd a 2. megjegyzést.

14. Mi legyenek a keresztyének? 2 Kor. 3, 2. Lásd a 3. megjegyzést.

15. Mire választott bennünket az Úr? 1 Pét. 2, 9.

16. Hogyan járjunk azért? Eféz. 5, 1. 2. 8; Kol. 1, 10.

Megjegyzések.

1. Mivel az a kötelességünk és előjogunk, hogy mindent Jézus Krisztus nevében eselkedjünk, jól kell ügyelnünk arra, hogy minden szavunk és eselkedetünk azon nevet tisztelje, amely után neveztetünk.

2. Leginkább megütközésnek köve a hitetlenek útjában a névbeli hívőknek hitükkel ellenkező eselkedetei. Istentelen élet által gyakran adnak alkalmat az Úr ellenségeinek, hogy csúfot üzennek Jézus Krisztus vallásának valóságából. Olyanok a magasztalt nevet a sárba tapodják.

3. A világi ember általában nem jön az Isten ígéretéhez, hogy abból világosságot nyerjen és az üdvösségnek útját megismerje. Ha igaz is, hogy Isten munkája a természetben állandó tanna, mégis az Úr igaz követői életükben esalhatatlan bizonyítékot nyújtanak Jézus Krisztus vallásának valóságáról.

Mintán Jézus a mennybe ment, az ő követői képviselik őt az emberek között, és a

leghatóságosabb mód a lelkek megnyerésére az, hogy mindennapi életünkben az ő jellemé nyilvánítsunk. Másokra való befolyásunk nem annyira függ attól, hogy mit mondunk, hanem hogy micsodák vagyunk. Ha az emberek tanainkat megtámadják, ha kérésünknek ellentállanak is, de egy önzetlen szeretetből való élet ellen nem hozhatnak fel semmit. Egy állandó, Jézus Krisztus alázatossága által áthatott élet nagy hatalom a világban.*

White E. G.

A missió köréből.

Elfogulatlan bírálatok.

Bármilyen szembetűnő — de igaz, hogy az adventi üdv üzenete több jó-akarót és barátot talál a hitetlenek között mint azok között, kik keresztyéneknek és vallásosoknak mondják magukat. Nem ritkán halljuk mi is, mint régen a keresztyének Pál apostol idejében Jeruzsálemben: - Izráelnek férfiai, legyetek segítségül! Ez amaz ember, aki a nép ellen, a törvény ellen és ez hely ellen tanít mindeneket mindenütt; annak fölötte a görögöket behozta a templomba és megfertőztette ezt a szent helyet.* Ap. esel. 21, 28.

Ezt láthatjuk a következőkből is: -

Bukarestből vettük azon hírt, hogy az ottani görög egyház metropolitájának kezdeményezése folytán testvéreinek közül egynehányat többszöri kihallgatásra idéztek a vizsgálóbíró elé, hogy hitük alapjait megvizsgálják. — Mindannyiszor az volt az eredmény, hogy az ellenük emelt vádak alaptalanoknak bizonyultak és ők békességben távozhattak. A jelenlevő bírák és ügyvédek a vallomások hallatára azt mondták: »Az ilyen embereknek békét kell hagyni s nem szabad üldözni, sőt a törvénynek kellene védelem alá venni őket.«

Egy 1907. január 8-án tartott nagygyűlésben a görög-keleti egyház előljárói felkérték a kultuszminisztert, hogy ezen »veszedelmes« adventista szekta ellen szigorú lépéseket tegyen, s ezen kérelmüket azzal indokolták, hogy a nevezett adventisták az állami érdekek, a keresztyén egyház rendtartásai és a képimádás ellen vannak . . . A kultusz-

miniszter válasza erre igen érdekes. Így hangzik: »Nem tehetünk ezen székta ellen semmit, mert ők is keresztyének, s ha nem is tisztelik a képeket, nem szólhatunk ellene, mert jól tudjuk, hogy a keresztyénség nem képimádásból áll.« A szenátus az ellenünk való vádakat következőképpen utasította el: »Az 1877-ban Németországgal kötött szövetség vallásszabadságot biztosít alattvalóinknak, s azért a nevezett hitfelekezet ellen nincs kifogásunk.« Erre pedig ellenfeleink a sajtóban támadtak meg bennünket hosszú, terjedelmes cikkekben, amelyek természetesen sok alaptalan vádakat hoztak ellenünk. De itt is történt egy csodálatos és váratlan fordulat. A »Haza lapja« című hivatalos napilap főszerkesztője meglátogatta a bibliai előadásainkat, hogy az igazság fölött meggyőződést szerezzen. Az egyik bibliai előadás befejezése után nemesak kedvezően nyilatkozott, hanem megígérte, hogy lapjában meg fog cáfolni minden valótlanyságot. A »Krisztus dicsőséges megjelenése« című könyvet megvette abból a célból, hogy annak tartalmát időről időre lapjában »Az Úr eljön« cím alatt közölje.

Így a jelenvaló igazság nemesak Bukarestben, hanem az egész Romániában hirdetve lesz.

Ising W.

Az első kereszttelés Portugáliában.

A testvérek előtt nem lesz talán ismeretlen, hogy a múlt év őszén Braziliából Portugáliába küldtettem át, hogy itt az utolsó üzenetet elterjeszteni segítsem, mielőtt a mi Urunk eljönne. A glandi konferencia Oporto várost jelölte ki munkálódásom teréül, míg Rentfró testvér Lissabouban maradt. Én mindjárt a konferencia után Oportóba utaztam, ott alkalmas lakást vettem ki, melybe szeptemberben beköltözködtünk. Nemsokára akadtam az igazság iránt érdeklődő lelkekre is. Minden estén lakásomon bibliaórákat tartottam, melyeket egy fiatal páron kívül más érdeklődő lelkek is rendszeresen meglátogattak. A fiatal pár szülei, jóllehet biblia is volt a házuknál,

mégis jobban hittek eleinte a papjuknak mint Isten igéjének. A fiatal pár azonban és még egy más hű lélek nemsokára állást foglaltak az igazság mellett és kérték a felvételt. Szeptember hó 27-én átjöttünk Carkavellos városába Rentfró testvérek társaságában. A keresztség bekövetkezése előtt a fiatal párnak nagy próbán kellett keresztül meenni. Rokonaik mindent megtettek, hogy szándékukról eltérítsék őket, de hiába — megmaradtak elhatározásuk mellett. Azt mondták nekik — többek között — hogy ha megkeresztelkednek, könnyen megtörténhetik, hogy az országból kiutasítják őket velünk együtt. Ők azonban nem ijedtek meg s eljöttek velünk. Ezen két léleken kívül még kettő jött a keresztségre. A keresztség estefelé történt, mert nappal még mindig sok fürdővendég időzött a tenger partján. Így keresztelkedett meg az első négy lélek Portugáliában. A tenger erősen hullámzott ugyan, de a szívekben örömteljes békesség honolt. Másnap megvult az Úr szent vacsorája. A rá következő vasárnapon elhatározta magát a fiatal pár atyja, hogy a protestáns isteniszteleten részt vesz, amelyet gyermekei eddig látogattak. Későbbben elbeszélte, hogy a pap nagyon kikelt az adventisták ellen, annyira ment, hogy hamis profétáknak nevezte őket és engem ördögnek. Erre nagyon kíváncsi lett az öreg ember s látni akarta ezeket a hamis profétákat és ezt az ördöget, s így eljött hozzánk. Midőn egy ideig beszélgettünk vele és az ígét megmagyaráztuk neki, akkor a szentlélek ereje az ő szívére is hatott, mert így szólt: »A pap ugyan igen sokat beszélt, de a bibliával semmit nem bizonyított.« Most már eljön a gyülekezetbe minden este, s midőn onnan eljöttünk lakni, ő is eljött a többi testvérekkel elbucuzni tőlünk. Az Úrnak legyen hála ezért a sok jó tapasztalatért. Ő adja meg a diadalmat mindenkor.

Schwantes Ernő.

— Ha az Isten hívni fog bennünket, jaj nekünk, ha csak azt mondhatjuk: »Nem cselekedtem rosszat.« Jót is kell cselekedni.

Az áldott orvos közeleg.

Az áldott orvos közeleg,
A drága főpap Jézus.
Szava szívünk enyhíti meg,
Egyetlen üdvünk Jézus.

Ki minden vétket megbocsát
S hűnünk eltörli: Jézus.
Megnyitja a menny kapuját
S vezérel minket Jézus.

Testvéreim, oh jöjjetek,
Áldjuk e nevet: Jézus.
Dicsérve énekeljétek:
Mégváltó drága Jézus.

S ha egykor égbe térhetünk,
Előttünk lesz majd Jézus.
Trónjánál zendül énekünk
E drága névről: Jézus.

Halld mint zeng az égi kar
Édes visszhangjaival.
Szívemben is zeng e dal:
Jézus, Jézus, Jézus!

Modern házasságok.

Sámsonról azt olvassuk, hogy:
»Kezdé az Úrnak lelke őtet *némelykor*
megerősíteni.«

Sámson jó szülőktől származott, kik az élő Istennek hűségesen szolgáltak. Oly hűségesen akartak eljárni gyermekük nevelésében, hogy az Úr egy angyalt küldött, aki őket oktatta mindenben. Azt mondá: »Mégójjad magad, bort ne igyál, se részegítő italt és semmi tisztátalant ne egyél . . . mert Istennek szenteltetett lézen az a gyermek.« — Ilyen oktatásban részesítette az Úr küldöttje Sámson szüleit. Sámson épp olyan ember volt mint a többi emberek s csak Isten kegyelme által volt képes szenvedélyeit legyőzni.

»Az Úrnak lelke *némelykor* megerősítette őtet.« De ez nem tartotta vissza őt a veszedelemtől. Hogy az ember a bukástól meg legyen óva, szükséges, hogy az Úrnak lelke *mindenkor* erősítse őtet, máskülönben úgy jár mint Sámson, akit érzelmei és indulatai a veszedelembé vittek.

Hány fiatal ember és leány, akinek tisztességes istenfélő szülei voltak, szenvedett és szenved az életben hajótörést azért, mert inkább érzelmeinek és indulatainak él mint Istennek.

Sámson gyengesége az ő szomorú életének oka.

»Aláméne pedig Sámson Timnátba, és láta egy asszonyembert Timnátban.« Itt kezdődött a bukása. Az asszony annyira elragadta őtet, hogy elvesztette józan gondolkozását. Nem tanácskozott szüleivel, hanem egyenesen azt mondta: »Egy asszonyembert láttam Timnátban, a filisztéusok leányai közül most annak-okaért vegyétek azt feleségül nekem.«

Midőn az ő atyja és anyja más tanácsot adtak neki s mondták, hogy egy pogányasszonynyal való házassága nem fog Istennek dicsőségére szolgálni, azt felelte rá, hogy: »Azt vegyétek nekem, mert a *tetszik az én szemeim előtt.*«

A szeretet Istentől van, de amit Sámson szeretetnek vélt, nem volt az, hanem csak testi indulatosság. Amit a történelem ezután elmond Sámsonról, az igen szomorú: »Aláméne azután és szóla az asszonyembernek, aki tetszett vala Sámsonnak szemei előtt. Megtére pedig egynehány nappal azután, hogy haza vinné őtet.« A házasság pedig szerencsétlenül ütött ki. Rövid idő múlva bekövetkezett az elválás és »Sámson felesége méne az ő társához« — másé lett.

De Sámson nem okult ezen szomorú tapasztalaton. »Annakutána pedig megszerete egy asszonyembert, a Sorek partakja mellett, kinek neve Délila vala.« Amit Sámson szeretetnek nevez, nem egyéb mint a Sátán csábító ereje, ami veszedelemre vezet. Sámson sem szülei sem barátai által nem hagyta magát figyelmeztetni, hanem újból azt az asszonyt vette el feleségül, akit szeretni vélt.

De Délila megfosztotta őt az ő hosszú hajától, amelyben az ő erejének titka rejlett, s midőn a filisztéusok megtámadták, Sámson »felébredt álmából s mondá, kimegyek most is mint egyébbkor, és elmulatom az álmot; és nem tudja vala, hogy az Úr eltávozott

tőle. Mikor megfogták volna azért ötet a fliszteusok, kiváják az ő szemeit és alávivék ötet Gázába, és megköték ötet két erős vaslánccal, és öröl vala a foglyoknak házában.»

Sámson most tehetlen volt az ellen-ségei kezében.

Sok házasság, amely megkötetik ezen utolsó időben, épp oly szellemben történik mint Sámson házassága. Az ilyen házasság sokszor végzetes következményekkel jár.

Az Isten beszédjében idevonatkozólag adott tanácsok mellőzése és az Úr figyelmeztetésének elutasítása az úgynevezett keresztyén ifjuság által ez utolsó időnek egyik jelét képezi.

Az özönvíz előtt Sátán sok ifju lelket félre vezetett és a kárhozottra jutatott. »Láttak az Istennek fiai az emberek leányait, hogy szépek volnának, és vettek maguknak feleségeket mind azok közül, kiket kedvelnek vala.« Nem Isten dicsőségét keresték azok, hanem testi kívánságaiknak kielégítését. Mindezek megirattattak a mai ifjuság intetésére és azok részére, akik összeköttetésben állnak a jelenvaló igazság üzenetével. A mi ifjuságunk keresse először Isten igazságát, és áldozza fel magát az Úr munkájában, akkor minden más ügye is áldásosan be lesz fejezve. Mégis mindezek dacára úgy látszik ezen figyelmeztetésre sem adnak sokat, mert: »minémű vala pedig Noénak ideje, olyan léssen az ember Fijának eljövetelének is ideje: Mert mint az özönvíz előtt való napokban, esznek és isznak vala, házasodnak és házasiadják vala leányikat, mind a napig, mely nap beméne Noé a bárkába. És nem tudhatták meg az özönvizet, mígnem eljött volna, és mindeneket eltörlött volna; úgy léssen az ember Fijának eljövetele is.«

Sokan az ifju lelkek közül, kik az Úr munkájára készülnek, ki vannak téve azon veszélynek, hogy szerencsétlen házasságok által az Úr munkájából elmaradnak. Lehet, hogy azt gondolják, nem cselekszenek helytelenül, de később rendszeren arra a tapasztalatra jönnek, hogy nem tettek jól.

Senkinek sem kellene a házassági életbe lépni, anélkül hogy ne legyen

teljesen meggyőződve afelől, vajjon lépése Isten dicséretére és az ő munkájának előmozdítására fog-e szolgálni.

Aki a házasság szentségét és komolyságát felfogja és Isten munkáját szereti, ha házasságra lép, sok áldásban és boldogságban fog részesülni.

Kress D. H. dr.

Néhány gondolatok a szombatról.

A *köznap* legyen olyan, mint az újtestamentomi Mártha az ő folyton munkálkodó kezével, azon irígység és vágy nélkül, hogy nővérét is az ő nyughatatlan életmodjába bele sodorja; a *szombat* legyen olyan mint a Jézus lábánál ülő Mária, ki az egy szükséges dologra figyel anélkül, hogy kicsinyelné nővére munkáját.

*

Mikor Isten az első emberpárt, az első bűnösöket kiűzte a paradicsomból és így szólott: »Legyen átkozott a föld teéretted; a te orcádnak veritékével egyed a te kenyeredet...« — a paradicsomból egy darabot mégis meghagyott nekik, és ez a darab: a szombat.

*

A szombat égi lajtorja a hívő lelkeknek, melyen Isten angyalai áldásokkal szállanak lefelé, hogy imádságainkat felvigyék az Úrhoz.

Egészség és mértékletesség.

Gyógymód idegbetegeknek.

Az egészség jórészt vidám, reményteljes és bizalomtelt kedélytől függ. A betegség alapja sokszor a megzavart kedély, melynek okozója lehet mérgelődés, bánat, gond és hitetlenség. Mielőtt testi gyógyulás bekövetkezhetik, szükséges, hogy a lélekben a reménység és bizalom ismét helyre álljon. Két mód van, amely által ez elérhető. Az egyik mód: *elérzékletlenítő* orvosságot bevenni, amely elfelejteti

ugyan a bűnt és eltávolítja az önvádat is, amely igen gyakran összeköttetésben van vele, de a szervezetre nagyon ártalmasan hat. A másik gyógy mód: az *igazi megváltozás*, amely által bocsánatot és a bűn végleges elvétele nyerhető és amely a bizalmat és önuralmat is helyreállítja. »Bizzál, fiam« — mondja először a Megváltó a guta-ütöttnek — »a te bűneid meg vannak bocsátva« — azután mondhatta: »Vedd fel a te nyoszolyádat és menj haza.« Ez az egyedüli biztos és igaz út az idegbetegeknek a gyógyulásra.

Amit a hamis gyógy mód előad, az csak félrevezeti a népet, de amit az igazi gyógy mód állít, azt be is bizonyítja. A bor szenvedélyes embereket csinál, aki szereti, sohasem lesz böles. Megcsúfol és megcsal nem azért, mert bor, hanem mert elzárkózott (alkohol) tartalmaz.

Igaz ugyan, hogy bor ártalmas és mérgeztartalmú, mint minden szeszes ital, de az elesüggedést és búskomorságot mesterségesen gyógyítja. Legtöbben megelégszenek az ilyen mesterséges gyógy módokkal és eldobják a helyesebb, igazabb gyógy módot. Mert: széles az út és magas a kapu, mely a romlásba vezet és sokan vannak, kik rajta mennek; de keskeny az út és szoros a kapu, mely az életre vezet, és kevesen vannak, kik rajta mennek.

Pál is inti a keresztyéneket: »Ne legyetek esztelenek, hanem eszesek, tudjátok mi az Úr akarata, és ne igyátok tele magatokat borral, amelyből egy rendetlen élet következik, hanem legyetek telve szentlélekkel.«

Ő is kér mindenkit, hogy az első hamis, mesterséges gyógy módot dobják el, és az utóbbit, az igazi és valódi eszközt a lélek nyugalma és az egészségnek helyreállítására fogadják el és használják fel.

*

— Élni nem csak annyi, mint a rosszat kerülni, hanem különösen jól cselekedni; élni annyi, mint önmagát feláldozni, világosságot és melegséget árasztani; annyi, mint ragyogni az Isten dicsőségére és a világ örömére.

Mozgalom a fűző ellen.

Körülbelül két évvel ezelőtt Birmingham városában, Angliában, alakult egy egyesület, amely azon feladatot tűzte ki magának, hogy a fűző viselete ellen küzd. Ma már igen sok uó belépett ezen egyesületbe, akik nagy lelkesedéssel folytatják a harcot a kínzó és egészség rontó fűző ellen. A fűző által okozott kár megmérhetetlen. Mondhatjuk, hogy már eddig is örvendetes változás állott be a női ruházat dolgában, és a nővilág maga is hajlandóbb lett az egészségesebb ruházatkodási módot elfogadni és pártolni. De »Divat önagysága« igen szigorú urinő és áldozatait igen erősen fogva tartja. Azért is sok szerencsét és eredményt kívánunk a fűzőellenes mozgalomnak.

H. J. F.

*

— Néha komolyan elhatározzuk magunkat valaminek a véghezvitelére, de nincs rá erőnk vagy alkalmunk; sok embernek egész élete meddő, mert csak a szándéknál marad.

A vallásos iratok nemzetközi kiadóhivatalában Hamburgban kapható:

Jézushoz vezető út.

White E. G.-tól.

Ezen könyvecske egyszerű és érthető szavakkal elmondja Istennek az ember iránt való szeretetét, amelyet azáltal mutatott, hogy egyetlenegy fiát adta.

Ára fűzve 1 K 20 f., körve 1 K 80 f.

„AZ ARATÓ“

havi folyóirat.

Nyomtatja és kiadja:

A vallásos iratok nemzetközi kiadóhivatala Hamburgban.

Felölös szerkesztő: Huenergardt János F.

Előfizetési ára:

Egy egész évre	K 2.—
Egy fél évre	1.—
Egyes példányok	2.20
Külföldre, egy egész évre	2.50

Előfizetések

Huenergardt János F., Péczel, Kör-utca 234
cimre küldendők.